

Енергія душі Марії Підтиченко

Стаття присвячена 100-річчю від дня народження Марії Підтиченко – педагога, ректора Київського державного педагогічного інституту імені Горького (нині Національний педагогічний університет ім. Драгоманова).

Ключові слова: Марія Підтиченко, біографія, Педагогічний музей України, фотовиставка.

The energy of the soul of Maria Pidtychenko

The article is devoted to the 100th anniversary of Maria Pidtychenko, a teacher, rector of the Kiev State Pedagogical Institute named after Gorky (now the Drahomanov National Pedagogical University).

Keywords: Maria Pidtychenko, biography, Pedagogical Museum of Ukraine, photoexhibition.

У червні 2012 року виповнюється 100 років від дня народження Марії Максимівни Підтиченко – педагога, філософа, дійсного члена Академії педагогічних наук СРСР, учасниці Великої Вітчизняної війни, ректора Київського державного педагогічного інституту імені О.М. Горького (нині Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова). З метою вшанування пам'яті видатного педагога на сайті Педагогічного музею України (<http://pmu.in.ua>) розміщено віртуальну фотовиставку «Енергія душі Марії Підтиченко». Відвідувачі сайту мають змогу побачити 35 унікальних фотографій, які люб'язно передала музею Тамара Супліна, президент Міжнародної федерації ділових жінок «Либідь».

Фотовиставка висвітлює основні етапи життєвого шляху чарівної жінки, талановитого педагога, активного громадського діяча. Народилася Марія Підтиченко 6 червня 1912 року в с. Черноглазівка на Дніпропетровщині. Після закінчення сільської трудової школи в 1930 році вступила на історико-філософський факультет Харківського державного університету. Здобувши вищу освіту, в 1934 році розпочала головну справу свого життя – педагогічну діяльність. Викладала філософію у вишах Дніпропетровська: Металургійному (1934-1936 рр.) та Хіміко-технологічному інститутах (1936-1940 рр.). У 1939 р. Марію Максимівну було обрано секретарем Дніпропетровського обкому комсомолу, а в 1940-му - Секретарем ЦК ЛКСМ України з пропаганди. Під час Великої Вітчизняної війни вона бере активну участь у створенні комсомольського підпілля і молодіжних партизанських з'єднань, в організації і проведенні радіомовлення на окупованій ворогом території. В 1944-1946, 1950-1954 рр. М. Підтиченко працює секретарем Київського міськкому партії з питань пропаганди.

У листопаді 1945 року в Парижі розпочав роботу перший Міжнародний жіночий конгрес, що заснував Міжнародну Демократичну Федерацію Жінок (МДФЖ) з метою захисту економічних, соціальних і політичних прав жінок, встановлення в усьому світі справжньої демократії і рівноправ'я. Марію Підтиченко було обрано до Генеральної ради виконавчого комітету МДФЖ від

СРСР і України. Вона працювала разом із Ежені Коттон, Цолою Драгойчевою, Долорес Ібаррурі, Зінаїдою Гагаріною та багатьма іншими представницями жіночих організацій світу.

У 1958 році Марія Максимівна була членом делегації жінок України на сесії Генеральної Асамблеї ООН в США. Вона була серед засновників і керівників Київської міської, а згодом і республіканської організацій товариства «Знання» і все життя в ньому працювала. Але головне для Марії Максимівни – науково-педагогічна робота. Захистивши дисертацію з філософії у 1947 р., вона завідує кафедрою філософії в Київському державному інституті театрального мистецтва ім. І.К. Карпенка-Карого (1948-1950, 1954-1956 рр.).

Протягом 1956-1970 рр. Марія Підтиченко – ректор Київського державного педагогічного інституту ім. О.М. Горького. В атмосфері творчого пошуку колектив викладачів інституту під керівництвом Марії Максимівни спрямовував свої зусилля на оновлення навчального процесу, насичення активними формами, методами, засобами навчання. Зусиллями ректорату педагогічну практику студентів стали розглядати як важливу ланку загальної підготовки майбутнього вчителя. Велика кількість методичних посібників, виданих педагогами-методистами інституту, базові школи, запрошення досвідчених вчителів, директорів шкіл для читання лекцій студентам з питань педагогічного досвіду, поїздки в Павлиську школу до В.Сухомлинського – це дієві кроки до практичного оволодіння професією вчителя.

У творчому доробку М. Підтиченко - наукові праці з психолого-педагогічних проблем вищої школи і педагогічної теорії, суспільно-політичного життя країни і міжнародного жіночого руху. У 1968 р. за активну наукову, навчально-педагогічну і організаційну діяльність М. Підтиченко обрано дійсним членом Академії педагогічних наук СРСР.

Померла М. Підтиченко 28 липня 1991 року. Свої знання, досвід, гаряче серце, величезну енергію душі вона віддала Україні.